

“Həmin filmi ailəmdən gizlədirəm”

Səfa Mehdi: İnsan sevəndə başqa cür, daha yaradıcı olur. Həyatımda bax, o sevgi çatışmır və mən onu axtarıram

“İnsanı həyat yetişdirir. Mark Tven deyir ki, “Nə öyrənmişəm, təhsil aldıqdan sonra öyrənmişəm”. Mən də ona istinadən deyirəm ki, mənim müəllimim həyatdır” - bu sözləri gənc müsahibimiz, aktyor, aparıcı Səfa Mehdi deyir. “Kaspi”-nin qonağı olan aktyor bizimlə söhbətində özəl həyatından və gənc aktyorların bugünkü problemlərindən danışdı.

- Uzun müddətdir ki, görüşürük. İstərdik ki, bizə son zamanlar yaradıcılığınızda olan yeniliklərdən bəhs edəsiniz.

- Yeni mövsümdən etibarən seriallarda, teatrda maraqlı obrazlarla tamaşaçılarla görüşəcəyik. Belə ki, hazırda rejissor İntiqam Hacılinin dram janrında çəkdiyi “Ayna” serialına çəkilirəm. Bundan başqa komediya janrında hazırlanan “Nələr olmur?” serialında əsas obrazlardan birini canlandıracağam.

- Sizi daha çox dram janrlı obrazlarda görməyə adət etmişik.

- Bəli, mən hər zaman dram janrında çəkilən filmlərdə rol almışam. İlk dəfə olaraq komediya serialına çəkilmək təklifi gəldikdə bir qədər tərəddüd etdim. Bundan əvvəl Şahin Zəkizadənin komediya janrında çəkdiyi “100 kağız” filmində rol almışdım. Deyilənlərə görə, oradakı komediya üslubu obrazım yaxşı alınmışdı. Bu obrazım mənə stimül verdi. Tələbələr illərimdə də komediya janrında obrazlar canlandırırdım. Sonradan gördüm ki, komediya qarşı olan münasibət bir qədər fərqlidir. Ondan sonra dram janrında yazılan əsərlərdə oynamağa başladım.

- Mənə elə gəlir ki, dram aktyoru olmaq üçün ən azı gərəkdir o hissələri az da olsa yaşayasan.

- Əlbəttə. Yaşamadığın hissi necə canlandır bilərsən? O zaman bir az süni alınır. Haradansa zərbə almısan, haqsızlıqla üzləməlisən, haradansa məcbur getməlisən, kimdənsə məcbur ayrılmalısan, bir sözlə, əzab çəkməlisən ki, obraz yaradarkən yaşadığın o hissələrdən bəhrələnsən.

- Səfa Mehdi yaxşı aktyordur, aparıcıdır, şairdir, bəlkə yaxşı oxucudur?

- Əslində bunların hamısının bir insanda cəmlənməsi normaldır. İstədiyi hər bir insan yaxşı oxucu olmalıdır. Aktyorsansa, deməli sənənin hissələrin var, bir qədər qabiliyyətin olsa şeir də yazarsan. Aparıcılıq aktyorluğun bir qoludur. Çalışırım ki, standart aparıcı kimi işləməyim. Hər hansı tədbiri idarə edərkən oraya aktyorluğumdan da nəşə qatırım.

- Sosial şəbəkədə gördüyümüz qədər i ilə mütəmadi olaraq kitab oxuyursunuz.

- Bəli. Bir kitabı bitirməmiş digər kitabımı hazır qoyuram ki, o biri ilə davam edim. Hazırda Mark Tvenin “Bir-birimizə demədiyimiz sözlər” əsərini oxuyuram. Sırada Xəlil Hüseynin “Və dağlardan səda gəldi” əsəri var.

- Bu günün gəncləri ssenari yazıb, onun əsasında serial çəkirlər. Bəlkə sən də bir ssenari yazasan?

- Bu sahənin öz peşəkarları var. Əslində, yaxşı fikirdir, sınamaq olar. Vaxt məhdudiyyətinə görə imkan olmur. Gərəkdir bütün diqqətim o sahəyə yönəldim. Mənim də o qədər də vaxtım yoxdur. Tez-tələsik ssenari də yazmaq istəmirəm.

- Amma tez-tələsik yazılan ssenarilərin əksəriyyəti, ən çox da komediya serialları sözün əsl mənasında özünü “tutuzdurur”...

- Komediya janrı olaraq dramdan çox yüngüldür. Məsələn üçün. Cəfər Cabbarlı adına Kinostudiyaya ağır mövzuya müraciət edərək film çəkir və həmin film hansısa bir kommersiya filminə udurur. Bu günün tamaşaçıları televiziya qarşısına keçdikdə gündəlik qayğılar-

dan, problemlərdən azad olmaq istəyirlər. İnsanlar yüklənmək istəmir. Bu gün əksər şairlərimiz, yazarlarımız tanınmır. Səbəb isə yüngül janrlı mahnıların beynə daha çox daxil olması və beynin lazımsız informasiyalarla dolmasıdır. Məişət sözlərini qavramağa nə var ki?

- Bu günün gəncləri “18+” olan filmlərə çəkilməkdən imtina edirlər. Sanki komplekslər baş qaldırır. Ancaq sən çəkinmədən belə filmlərdə rol alırsan.

- “Santa Mariya gəmisi” filmi təqdim olunmamışdan öncə onun 18 yaşından yuxarı və təndəşlər üçün nəzərdə tutulduğu qeyd edilib. Kim ki o işarəni görüb yenə də filmə baxırsa, onun özü günahkardır. Nə üçün kompleks edim ki, bu mənə sənətimdir. Kino həyatıdır. Orada istənilən vəziyyəti canlandırmaq olur. Öncədən xəbərdarlıq edirik ki, bu beledir, buna baxmayın. Baxsanız bu kimi səhnələri görə bilərsiniz.

- Ailə üzvlərinizdən kimsə bu filmə baxıbmi?

- Hələ ki valideynlərim o filmə baxmayıblar, onlara göstərməmişəm (gülürük). Həmin film elədir ki, o, televiziya üçün deyil, yalnız kinoteatr üçün nəzərdə tutulub. Filmə rol alanların demək olar ki, hamısı gənclər idi. Həmin filmi ailəmdən gizlədirəm. Atam həcc ziyarətinə gedib, dindardır. Hərdən dostlarım zarafət edir ki, bu filmi atana göstərəcəyəm. Atamla mən ayrı-ayrı dünyaların insanlarıyıq.

- Hazırda Rus Dram Teatrında vəziyyət necədir?

- Artıq yeni mövsümə başlamışıq. Hazırda Rus Dram Teatrında İrana Tağızadənin

maşaçıları Teatrında çalışmısınız. Bu teatrların arasındakı fərq nədir?

- Rus Dram Teatrı zavod deyil. Onlar bəyəndiyi, istədikləri tamaşanı səhnələşdirirlər. Düzdür, çox gec-gec əsərlərə müraciət edirlər. Amma iş çox olduqca keyfiyyət də azalır, aktyorlar yorulur. Bir aktyor nə qədər tamaşada oynayar? Səhər yorulana qədər məşq edirsən, gənortada dovsan, axşam da Romeo obrazını canlandırırsan. İşləyən aktyorlar da çox az idi. Bir neçə aktyorlar var ki, onlar hər kəsədən daha çox işləyirlər. Sabah bir problem yaranandan sonra onun arxasında da dururlar.

- Bundan sonra hansısa bir teatrdan təklif gəlsə, gedərsinizmi?

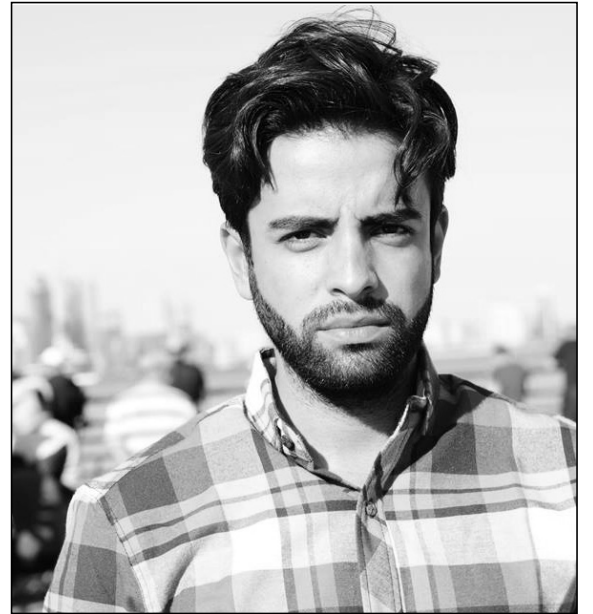
- Akademik Milli Dram Teatrından baş rola təklif alsam da qəbul etmədim. Yaxın zamanlarda teatrda “Müsyö İbrahim və Quranın çiçəkləri” adlı tamaşa səhnələşdiriləcək. Bir neçə dəfə məşqə getdikdən sonra öyrəndim ki, mənə çox cüzi qonorar verəcəklər. Hansı ki bu qonorar mənə heç yoxdur da etmir.

- Siz də sənəti pula dəyişdiniz?

- (Gülürük) Yaxşı, bəs sənət mənə niyə önəmsəmir? Deyək ki, mən sənəti pula dəyişdim, tutaq ki, fikirləşdim ki, indiki dövrdə pul daha çox önəmlidir. Mən səhv fikirləşdim. Bəs sənətə niyə niyə qədər az dəyər verirlər? Ən azından mən özümü dəyişdim. Dəyişiklikli ilk olaraq özümdən başladım.

- Səfa Mehdi'nin xeyalları nədən ibarətdir? Hollivud... Bolşoy Teatr...

- Avropanın tanınmış simalarından biri olmaq istərdim. Sevindirici haldır ki, bu gün

bir neçə il qabağa düşmüş olursan. İnsan var ki, 60 yaşında böyük həyat təcrübəsi var. İnsan da var ki, 30 yaşında o qədər kitab oxuyub ki, 60 yaşındakı insandan daha çox bilir. Ancaq praktikasız yoxdur, nəzəri cəhətdən bilir. İstəmirəm ki, 60 yaşında nəyisə başa düşəndə artıq gec olsun. Mənim 60 yaşında bu gücüm, perspektivim olmayacaq, bunları başa düşüb yaşamaq lazımdır. Həyata doymaq lazımdır. Deyirsiniz ki, nə üçün “18+” filminə çəkilirsiniz? Mən 50 yaşında bu filmə heç cür çəkilə bilməyəcəyəm. 50 yaşında öz yaşdılarımın oturmaq bu filmə baxıb güləncəyəm. Hər yaş dövrünün öz tərzini, gözəlliyi var. Onu yaşamaq lazımdır. Bir də bacardıqca çox səhv buraxmaq lazımdır. Səhvlər insanı formalaşdırır. İrəli getmək üçün daha çox təcrübə toplayırsan. Bir də var ki, bir xətə gədirsən, onun düz və ya səhv olduğunu bilmir-sən.

- Geriyə baxanda nələri dəyişmək istəyirdiniz?

- Bəzi layihələr var ki, orada olmaq istəməzdim. Artıq çox gecdir. Elə insanlar var ki, onları heç tanımaq istəməzdim. Daha çox kitab oxuduqca susmağı, dinləməyi öyrəndim. Özümdə ən bəyəndiyim xüsusiyyətlərdən biri dinləməyi bacarmağımdır. İnsanların nitqinə sonuna qədər qulaq asıb nəticə çıxarıram.

- Çalışdığın teatrdakı gənclərə qarşı münasibət necədir?

- Gənclərə qarşı münasibət çox gözəldir. Teatrımızın direktoru Ədalət Hacıyevdən çox razıyam. Mən tərifləməyi xoşlamıram. Teatrımızın yaradıcı heyəti bir birləri ilə çox mehribandırlar. Truppa müdirimiz Rəyula Türkan da özümüzü təsdiqləməyimiz üçün bizə hər bir imkan yaradır. Fuad Osmanovun mənə çox köməyi olub. Hazırda mənə uzun illərdir teatrın repertuarında yer alan “Teleskop” tamaşasına daxil etmək istəyirlər. Hazır tamaşaya sonradan daxil olmaq çox çətindir.

- Gənc aktyorlarla söhbət etdikdə onlar deyirlər ki, yaşlı nəslin sənətkarları bizə qısqançlıqla yanaşırlar.

- Hər kəs cavan olmaq istəyir. Onlar gənclərin yerində olmaq istəyir və istər-istəməz qısqançlıqlar yaranır. Nə qədər göstərməyə çalışsalar da, bu müəyyən nüanslarda özünü büruzə verir. Məsələn üçün, mən istəyirəm ki, yenidən Universitetə daxil olum. Bu, reallıqdır və bununla barışmaq lazımdır. Həyata sifirdən başlamaq istərdim. Bu gün çox peşmanam, bilsəydim, bir az daha çox öyrənərdim. Düzdür, mənə lazım olan ixtisasları yaxşı öyrənmişəm. Məsələn üçün, səhnə danışığı, rəqs, mizanlar. Bu gün tələbə zamanı öyrəndiklərimdən də çox bəhrələnmirəm. Rus Dram Teatrında olmağımın səbəbi gözəl rəqs etməyimdirdir. Təhsilsiz aktyor axsaq görünsənir.

- Özəl həyatınızda vəziyyət necədir?

- Şəxsi həyat sürprizlərlə doludur (gülür). İstədiyimlə bağlı olaraq çox insan tanıyıram.

Özəl həyatda sual altında olan münasibətlər var. Şəxsi həyat deyəndə təkə sevgini nəzərdə tutmuram. Yeni tanışlar var ki, insan seçim qarşısında qalır - bundan dost olar, yoxsa yox? Dostlar var ki, illərlə onunla münasibət qurursan. Bir də var ki, yeni münasibətə başlayırsan. Açıq, ciddi münasibət qurmaq istəyirəm. Elə məqamlar olur ki, insana mənəvi dəstək lazım olur. Məncə, insan sevəndə başqa cür, daha yaradıcı olur. Həyatımda bax o sevgi çatışmır və mən onu axtarıram. Cəhd edirəm... O hissələri yaratmaq üçün nələrsə edirəm. Mənə elə gəlir ki, onlara çatmaq üçün az qalır.

Xəyalə Rəis

rejissorluğu ilə “Şəhrizadla daha bir gecə” tamaşasında Yevmo obrazını canlandırıram. Bildiyiniz kimi, ötən mövsümdən də rol aldığım “Maskarat” (Yevnux) və “Müsyö Jordan dərviş Məstəli şah” (Şahbaz bəy) tamaşalarındakı obrazlarımı da bu mövsüm davam etdirəcəyəm.

- Müşahidələrimə görə, Rus Dram Teatrının tamaşaçıları digər teatrların tamaşaçılarından çoxdur. Sizcə, bu, nədən qaynaqlanır?

- Elit təbəqənin əksəriyyəti Rus Dram Teatrına üstünlük verir. Onlar rusdillidir. Həmin insanlar o qədər də çox deyillər. Yeni səhnədən baxdıqda zaldada hər dəfə eyni adamları görürəm. İnsanlar sonunda əl çalmaqdan yorulurlar. Bir neçə dəfə səhnəyə geri qayıdırıq. Uşaq tamaşalarında uşaqlar o qədər həvəslidirlər ki, tamaşa bitdikdən sonra yaxınlaşıb bizə güllər təqdim edirlər. İstədiyi obrazlara gözəl reaksiyalar verirlər. Rus Dram Teatrı sözün əsl mənasında ayrı bir dünyadır.

- Bundan öncə siz Estrada və Gənc Ta-

Azərbaycan kinosu inkişaf edir, filmlərimiz festivallara yol tapır. Xeyallar elədir ki, il ödükcə o dəyişir. Əgər sən inkişaf edirsənsə, xeyalların da dəyişir. 3 il bundan öncə xeyal etdiklərimi xatırlayanda onlar mənə gülməli gəlir. Ömür boyu bir xeyalla yaşasaydım, inkişaf etməzdim. Bəlkə də indi düşündüyüm arzularımı 10 ildən sonra xatırlıqda güləncəyəm. Mənə absurd fikir kimi gələ bilər. Bu gün bacardığım qədər çox kitab oxuyuram, geniş ehatəli insanların arasında olmağa çalışıram. Qabriel Qarsiya Markes ölümündən qabaq nəsihətlər yazmışdı. Orda deyir ki, bacardığınız qədər az yatın, kitab çox oxuyun, yaxşı insanların əhatəsində olun. Mən də əlimdən gələndi qədər onlara riayət etməyə çalışıram. “Qobusname” əsərini oxuyarkən həyatda necə yaşamaq lazımdır anladım. Oradan da çox bəhrələnməmişəm. Ümumiyyətlə, kitab insanı çox formalaşdırır.

- Bəs, deyirlər mühit insanı formalaşdırır?

- İnsanın formalaşmasında mühitin də rolu var. Həyat insanı günbəgün, saatbasaat formalaşdırır. Ancaq sən bir kitab oxumaqla